

2020-10-28

Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se

Fi2020/02668/BATOT

Remiss: Kontroll för ökad tilltro

- en myndighet för att förebygga, förhindra och upptäcka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen (SOU 2020:35)

Sveriges a-kassor har getts möjlighet att lämna synpunkter på betänkandet ”Kontroll för ökad tilltro – en myndighet för att förebygga, förhindra och upptäcka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen”. Vårt svar avser enbart de delar som rör arbetslöshetskassornas verksamhet.

Allmänt

Sveriges a-kassor anser att utredningen har haft ett viktigt uppdrag. Det är av högsta vikt, för välfärdssystemets fortsatta existens och legitimitet, att välfärdsförmåner bara betalas ut till de personer och i det sammanhang som förmånerna är avsedda för. Felaktiga utbetalningar kan på sikt minska allmänhetens förtroende för det välfärdssystem som arbetslöshetsförsäkringen är en del av. Sveriges a-kassor ställer sig därför positiv till det arbete som görs för att motverka överutnyttjande och felaktiga utbetalningar från välfärdssystemet.

En myndighet för att förebygga, förhindra och upptäcka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen

Redan i dagsläget har arbetslöshetskassorna en kontrollfunktion mot Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten och CSN för att undvika felaktiga utbetalningar. Det är Sveriges a-kassors uppfattning att den kontrollen är effektiv och att den fångar upp merparten av de ersättningsansökningar som annars skulle kunna ha resulterat i en felaktig utbetalning.

De stickprovsundersökningar som Sveriges a-kassor genomför årligen i samarbete med Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten och CSN indikerar också att de felaktiga utbetalningarna från a-kassorna är på en låg nivå.

Med det sagt så inser Sveriges a-kassor att det mer kvalificerade och systematiserade angreppen mot välfärdssystemen inte så lätt låter sig fångas upp av de kontrollsystem som finns idag. Allt kan se rätt och riktigt ut när a-kassorna eller myndigheterna gör kontroller. Det är först när man lägger ihop uppgifter från flera olika håll som man kan konstatera de felaktiga utbetalningarna.

Sveriges a-kassor ställer sig dock tveksamma till att inrätta den föreslagna myndigheten innan andra förslag har införts, prövats och utvärderats. Sveriges a-kassor har tidigare i år lämnat synpunkter på betänkandet ”Samlade åtgärder för korrekta utbetalningar från välfärdssystemen (SOU 2019:59)”. Sveriges a-kassor ställde sig positiv till flera förslag i betänkandet som avsåg a-kassorna. Innan det är klarlagt om dessa förslag har gett någon effekt eller inte anser Sveriges a-kassor att man bör avvakta med att inrätta en myndighet för utbetalningskontroll.

Ett system med transaktionskonto för statliga utbetalningar från välfärdssystemen

Enligt utredningens förslag ska utbetalningar från Arbetsförmedlingen, CSN, Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten och Skatteverket ingå i systemet med transaktionskonto. Sveriges a-kassor anser att det är positivt att a-kassorna inte föreslås omfattas av förslaget.

A-kassorna får en ökad arbetsbörda

A-kassorna får enligt förslaget en större uppgiftslämnarbörda. De ska kontinuerligt och vid begäran lämna uppgifter till den föreslagna Myndigheten för utbetalningskontroll. Vissa av de uppgifterna, exempelvis kontaktuppgifter för juridiska personer, uppgivna kontaktpersoner och ombud samt ägande vid ledningsuppdrag kan idag inte sökas fram i a-kassornas handläggningssystem.

Om myndigheten hittar misstänkta felaktiga utbetalningar kommer a-kassorna att underrättas om det. Informationen i underrättelserna ska a-kassorna sedan ta hand om. Det innebär att a-kassorna behöver utreda fler ärenden än idag. Exempelvis kan antalet återkrav, begäran om omprövning, överklaganden och sanktionsärenden komma att öka. Den ökade uppgiftsskyldigheten och hanteringen av underrättelser innebär således ett merarbete för a-kassorna.

Dessutom kommer IT-system att behöva anpassas och utvecklas till de nya arbetsuppgifterna. Vi vill peka på vikten av att få del av eventuella önskemål om IT-utveckling i mycket god tid. Detta är särskilt viktigt i nuläget då a-kassorna dels tar fram ett nytt handläggningssystem dels står inför en större förändring i arbetslöshetsförsäkringens regelverk.

Om förslaget blir av kommer a-kassorna att få ökade kostnader. Sveriges a-kassor anser att det är rimligt att a-kassorna kompenseras för det.

Stödja och följa

Sveriges a-kassor har inget att erinra mot förslagen i utredningen om att stödja arbete med att motverka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen.

Med vänlig hälsning

Sveriges a-kassor

Harald Petersson
Ordförande

Bilagor

A-kassornas remissvar